

KARTA KURSU

Nazwa	Służby analityczno-informacyjne
Nazwa w j. ang.	Analytical and information services

Kod	Bezpieczeństwo Państwa, studia stacjonarne II stopnia, II rok Specjalność: Bezpieczeństwo informacyjne	Punktacja ECTS*	3
-----	---	-----------------	---

Koordynator	dr hab. Hanna Batorowska, prof. UP	Zespół dydaktyczny
-------------	------------------------------------	--------------------

Opis kursu (cele kształcenia)

Zapoznanie z charakterem pracy analityczno-informacyjnej związanej z tworzeniem produktów analitycznych dla potrzeb jednostek informacyjno-analitycznych w wybranych sektorach (nauki, administracji, bezpieczeństwa, gospodarki). Rozwijanie umiejętności analizy, syntezy, kategoryzacji, indeksowania, uogólniania informacji i świadomości ich znaczenia w zarządzaniu bezpieczeństwem. Rozumienie znaczenia pracy służb analitycznych w tworzeniu przewagi informacyjnej.

Warunki wstępne

Wiedza	Ogólna wiedza na temat zarządzania informacją, szczególnie na temat fazy generowania (produkcji, rafinacji, przetwarzania) informacji w procesie informacyjnym. Ogólna wiedza na temat mechanizmów zakłócających prawidłowy przebieg tego procesu.
Umiejętności	Podstawowe umiejętności redagowania tekstów analityczno-informacyjnych Wnikliwość, refleksyjność, indywidualizm w odbiorze komunikatów
Kursy	Bezpieczeństwo Państwa, studia stacjonarne II stopnia, II rok Specjalność: Bezpieczeństwo informacyjne

Efekty kształcenia

	Efekt kształcenia dla kursu	Odniesienie do efektów kierunkowych
Wiedza	W01, Student wie czym jest analiza informacji i na czym polega proces jej analizowania. Zna metody i techniki analizy informacji.	K2_W01
	W02,. Student wie na czym polega cykl wywiadowczy. Potrafi wymienić podstawowe produkty wywiadowcze i je scharakteryzować.	K2_W01
	W03, Student ma podstawową wiedzę na temat procesu poznawczego i takich czynności, jak analizowanie, syntezywanie, uogólnianie, abstrahowanie, klasyfikowanie, indeksowanie, tagowanie, etykietowanie, hierarchizowanie, kwantyfikowanie itp.	K2-W05
	W04, Student zna zagrożenia dla transferu informacji na etapie jej produkcji (rafinacji, przetwarzania, generowania) w ramach procesu informacyjnego. Wie czym jest naruszenie cyklu wywiadowczego.	K2_W03
	W05, Student wie jakie kompetencje powinni mieć pracownicy jednostek analityczno-informacyjnych, jak wygląda ich praca i jaki jest ich wpływ na bezpieczeństwo w wymiarze lokalnym i globalnym.	K2_W06 K2-W02

	Efekt kształcenia dla kursu	Odniesienie do efektów kierunkowych
	Umiejętności	<p>U01, Student krytycznie analizuje zaproponowaną literaturę i potrafi dostrzegać związki pomiędzy informacjami zawartymi w różnych komunikatach.</p> <p>U02, Student przedstawia swoje opinie i przemyślenia dotyczące znaczenia służb analityczno-informacyjnych w tworzeniu przewagi informacyjnej organizacji, grupy, narodu.</p> <p>U03. Student potrafi zredagować następujące produkty: analizę, syntezę, artykuł deskryptorowy, tezaurus, schemat organizacyjny, mapę myśli, infografikę, kwant wiedzy, asocjację i inne.</p> <p>U04, Student potrafi wykorzystać własne kompetencje informacyjne w procesie konstruowania produktów analitycznych.</p>

	Efekt kształcenia dla kursu	Odniesienie do efektów kierunkowych
	Kompetencje społeczne	<p>K01. Student rozumie problemy etyczne związane z pracą analityków i jej wpływem na bezpieczeństwo.</p> <p>K02. Student aktywnie pracuje w grupie dążąc do osiągnięcia wspólnego celu.</p> <p>K03, Student rozumie potrzebę doskonalenia kompetencji informacyjnych w zakresie szeroko rozumianego bezpieczeństwa informacyjnego</p>

		Organizacja									
Forma zajęć	Wykład (W)	Ćwiczenia w grupach									
		A		K		L		S		P	E
Liczba godzin				30							

Opis metod prowadzenia zajęć

Zajęcia obudowane są prezentacjami multimedialnymi przygotowanymi przez wykładowcę i wzbogacone dodatkowo dyskusją odnoszącą się do przygotowywanych podczas ćwiczeń i w domu opracowań analityczno-informacyjnych. Wszystkie wykorzystane podczas zajęć prezentacje są udostępnione studentom w formie plików pdf i zamieszczone w katalogu: *Materiały z zajęć* na platformie Teams. Ponadto w katalogu: *Bibliografia do zajęć* studenci otrzymują wykazy publikacji uzupełniających literaturę przedmiotu oraz pdf artykułów i książek przydatnych do studiowania zagadnień poruszanych podczas wykładu. Natomiast w katalogu: *Prace studentów* umieszczone są wszystkie zadania studentów przedstawiające opracowane przez nich produkty analityczne. Ponadto w katalogu: *Korespondencja ze studentami* prowadzący umieszcza różne wskazówki dotyczące studiowania tematu, w tym zleczanych zadań dydaktycznych.

Formy sprawdzania efektów kształcenia

	E – learning	Gry dydaktyczne	Ćwiczenia w szkole	Zajęcia terenowe	Praca laboratoryjna	Projekt indywidualny	Projekt grupowy	Udział w dyskusji	Referat	Praca pisemna	Egzamin ustny	Egzamin pisemny	Inne
W01	X							X			X		
W02	X							X					
W03	X							X			X		
W04	X							X			X		
W05	X							X			X		
U01	X							X			X		
U02	X							X					
U03	X							X			X		
U04	X							X			X		
K01	X							X					
K02	X							X			X		
K03	X							X					

Kryteria oceny	<p>Aby uzyskać zaliczenie z przedmiotu konieczne jest spełnienie trzech warunków:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Obecność na zajęciach potwierdzone listą obecności wygenerowaną przez aplikację Teams. 2. Uczestnictwo w dyskusjach w trakcie zajęć. 3. Wykonanie następujących zadań: <ol style="list-style-type: none"> 3.1. Zredagowanie analizy tekstu artykułu Jana Waszewskiego pt.: <i>Relacje pomiędzy politykami a wywiadem na podstawie amerykańskich oraz brytyjskich intelligence studies</i> 3.2. Zredagowanie syntezy informacyjnej, będącej uchwyceniem najistotniejszych kwestii w dwóch tekstach: Jana Waszewskiego pt.: <i>Relacje</i>
----------------	--

pomiędzy politykami a wywiadem na podstawie amerykańskich oraz brytyjskich intelligence studies oraz Hanny Batorowskiej pt.: *Analityk w środowisku walki o dominację i przetrwanie*. W syntezie muszą zostać uwzględnione ważne informacje faktograficzne.

3.3. Scharakteryzowanie wskazanego dokumentu za pomocą **stworzenia zestawu słów kluczowych**, wybranie odpowiednich słów kluczowych z tekstu. Prawidłowy wybór ze *Słownika haseł przedmiotowych z zakresu nauk o bezpieczeństwie i obronności* (2012) oraz z *Vademecum bezpieczeństwa i Vademecum bezpieczeństwa informacyjnego* (2018; 2019) haseł dotyczących bezpieczeństwa informacyjnego i **utworzenie teaurusu z terminami z zakresu bezpieczeństwa informacyjnego**, w którym każdy termin był scharakteryzowany poprzez terminy nadrzędne, podrzędne, kojarzeniowe i synonimiczne. Wybór terminów dotyczących bezpieczeństwa informacyjnego ze źródeł wydanych w różnych latach (2012,2018,2019) pozwoli ukazać powstawanie nowych obszarów zainteresowania badaczy problemami bezpieczeństwa informacyjnego. Ćwiczenie to wymaga umiejętności **tworzenia struktur hierarchicznych**, jaką w tym przypadku były artykuły deskryptorowe. Umiejscowienie w nich terminów nowo wprowadzonych do literatury przedmiotu pozwoliło ukazać zmiany w sposobie interpretowania określonych zjawisk, obiektów itp., np. kultury bezpieczeństwa nie tylko jako kultury obronności, czy bezpieczeństwa informacyjnego nie tylko jako ochrony informacji itd.

3.4. **Sporządzenie schematów organizacyjnych** dla jednego z podanych terminów: kultura bezpieczeństwa informacyjnego, cyberbezpieczeństwo, bezpieczeństwo informacyjne, wykorzystując jak najwięcej słów umieszczonych we wspólnie zredagowanym teaurusie bezpieczeństwa informacyjnego. W schemacie organizacyjnym należy wykorzystać artykuły deskryptorowe umieszczone we wspólnie sporządzonym teaurusie z zakresu bezpieczeństwa informacyjnego.

3.5. **Utworzenie mapy myśli** dla jednego z wybranych terminów, dla których student zaprojektował schemat organizacyjny. Mapa myśli nie wymaga sztywnego trzymania się hierarchii terminów, lecz pozwala na zobrazowanie indywidualnego, subiektywnego postrzegania i rozumienia wybranego terminu. W mapie myśli należy **ukazać połączenia semantyczne** pomiędzy terminami umieszczonymi w różnych miejscach mapy myśli.

3.6. **Zwizualizowane w formie posteru czy infografiki problemu**, który stanowił istotę utworzenia przez studenta takiej a nie innej struktury mapy myśli dla wybranego terminu. Infografika ma przekonać jej adresata do postrzegania zasygnalizowanego problemu w sposób wynikający z refleksji twórcy mapy myśli.

3.7. **Stworzenie kwantu wiedzy**, w którym najważniejszym elementem ma być asocjacja odnosząca się do wybranego cytatu z artykułu pt.: *Urzednicy Unii Europejskiej chcą zakazać używania cynamonu*. Cytat ten ma odzwierciedlać prawdziwy cel, dla którego autor napisał artykuł o działalności

urzędników UE, a asocjacja ma odnosić się do problemu szerszego, np. negocjowania celowości wyborów do Komisji Europejskiej, opuszczenia struktur Unii Europejskiej lub bardziej ogólnie do manipulacji opinia publiczną.

3.8. **Zredagowanie kostki informacyjnej**, ze szczególnym uwzględnieniem jej struktury, (zadanie dodatkowe, jeżeli starczy czasu na ćwiczeniach, jeżeli nie to ten produkt analityczny będzie omówiony tylko teoretycznie).

3.9. **Analiza wybranego problemu społecznego** z propozycją jego rozwiązania i z podaniem argumentów pozwalających podjąć decyzję w tej sprawie.

Uwagi

Treści merytoryczne (wykaz tematów)

1. Wprowadzenie do problemów służb analitycznych. Zadania służb analitycznych. Wspomaganie procesów decyzyjnych przez służby informacyjno-analityczne. Kompetencje analityków informacji.
2. Źródła informacji w pracy służb analityczno-informacyjnych. Biały, szary i czarny wywiad.
3. Charakterystyka procesu poznawczego. Produkty analityczne - wprowadzenie do tworzenia komunikatów analitycznych (analiz omawiających, wskazujących, metadanowych ze słów kluczowych i innych terminów znaczących).
4. Metody i techniki analizy informacji - analizowanie komunikatów (omawiające, wskazujące, faktograficzne, deskryptorowe- metadane).
5. Analiza informacji_ sztuka czy wyuczona umiejętność. Znaczenie potencjału analitycznego w pracy wywiadowczej.
6. Relacje semantyczne w treści dokumentu. Informacja faktograficzna w produktach analitycznych. Odniesienie do wybranych tekstów dotyczących pracy analityków.
7. Synteza informacji i informacje faktograficzne w produktach zawierających syntezę wiedzy.
8. Kategoryzowanie. Tworzenie struktur wiedzy w obszarze nauk o bezpieczeństwie.
9. Tworzenie struktur hierarchicznych i semantycznych dla pojęć z zakresu walki informacyjnej, bezpieczeństwa informacyjnego, cyberbezpieczeństwa. Omówienie hierarchicznych struktur wiedzy.
10. Mapa myśli. Ikonografia, infografia (poster) - jako synteza syntezy. Przetwarzanie informacji jako umiejętność i talent w kontekście interpretacji map myśli i infografik opracowanych przez studentów. Postawy wobec informacji - typologia postaw.
11. Kwanty wiedzy jako produkty analityczne. Tworzenie kwantów wiedzy. Kostka informacyjna - produkt analityczny.
12. Analiza problemu społecznego
13. Ocena wykonanych produktów analitycznych. Konteksty pozyskiwania przewagi za pomocą informacji.
14. Charakterystyka cyklu wywiadowczego. Naruszenie cyklu wywiadowczego. Zarządzanie

zespołem analitycznym.

15. Podsumowanie - wpływ pracy analityków na bezpieczeństwo organizacji, narodu, świata.
Problem odpowiedzialności pracowników służb analitycznych za dostarczane produkty.

Prezentacje multimedialne udostępnione w ramach wykładów

1. Batorowska H., Sztuka zarządzania informacją. Deklaratywne i rzeczywiste przygotowanie do indywidualnego zarządzania informacją
2. Batorowska H., Zadania służb informacyjno-analitycznych i metody ich pracy
3. Batorowska H., Synteza informacji w posterze naukowym
4. Batorowska H., Analityk i służby analityczne
5. Batorowska H., Edukacja dla kultury bezpieczeństwa informacyjnego w środowisku VUCA
6. Batorowska H., Wspomaganie wyszukiwania informacji poprzez wizualizacje przestrzeni informacyjnej dokumentu
7. Batorowska H., Informacja faktograficzna
8. Batorowska H., Tezaurusy
9. Batorowska H., Słowa kluczowe w opisie rzeczywistości i dokumentów
10. Batorowska H., Hierarchia terminów
11. Batorowska H., Kwant wiedzy. Informacje uzupełniające na temat tworzenia dokumentu analitycznego w formie kwantu wiedzy
12. Batorowska H., Konsumpcja informacji a sztuka jej przetwarzania
13. Batorowska H., Konteksty pozyskiwania przewagi za pomocą informacji

Wszystkie prezentacje zamieszczone zostały w katalogu: *Materiały z ćwiczeń* w aplikacji Teams.

Natomiast w katalogu *Literatura do studiowania przedmiotu* zamieszczono:

1. Zestaw materiałów do sporządzania analiz dokumentacyjnych
2. Zestaw materiałów do sporządzania syntez informacji
3. Materiały do tworzenia struktur wiedzy
4. Słownik haseł przedmiotowych z zakresu nauk o bezpieczeństwie i obronności

W katalogu *PRACE STUDENTÓW* zgromadzone zostały efekty pracy studentów podczas ćwiczeń i uporządkowane w następujących zbiorach:

1. Wybór haseł przedmiotowych na temat bezpieczeństwa informacyjnego ze Słownika haseł przedmiotowych nauk o bezpieczeństwie. Wykazy alfabetyczne artykułów przedmiotowych ze słownika
2. Kwanty wiedzy (lub kostka informacyjna)
3. Mapy myśli
4. Postery i infografiki
5. Analizy informacji
6. Syntezy jako produkt pracy analityka
7. Struktury wiedzy. Schematy organizacyjne i hierarchie
8. Analiza problemu społecznego

Wykaz literatury podstawowej

- T.R. Aleksandrowicz, *Podstawy walki informacyjnej*, Spotkania, Warszawa 2016 (rozdział 4-6, s. 53-101).
- H. Batorowska, *Analitik w środowisku walki o dominację i przetrwanie*, [w:] *Walka informacyjna. Uwarunkowania - Incydenty – Wyzwania*. Red. H. Batorowska. Kraków: Uniwersytet Pedagogiczny 2017, s. 181-197.
- H. Batorowska, *Kultura bezpieczeństwa informacyjnego w środowisku walki o przewagę informacyjną*. Wydawnictwo Libron, Kraków 2021 [rozdz. V].
- H. Batorowska, *Śłużby analityczne*, [w:] *Vademecum bezpieczeństwa*. O. Wasiuta, R. Kopeć, R. Klepka (red.). Libron, Kraków 2018, s. 592-598.
- H. Batorowska, *Zaplecze analityczne służb pełniących funkcje informacyjne*, [w:] *Encyklopedia Bezpieczeństwa*. Tom 4; O. Wasiuta, S. Wasiuta (red.). Wydawnictwo Libron, Wydawnictwo UP, Kraków 2021, s.816-824.
- H. Batorowska, *Konsumpcja informacji a sztuka jej przetwarzania*, [w:] *Człowiek – Media – Edukacja*. Red. Janusz Morbitzer, Danuta Morańska, Emila Musiał. Dąbrowa Górnicza: Wyższa Szkoła Biznesu 2015, s.16-24.
- H. Batorowska, O. Wasiuta, R. Klepka, *Media jako instrument wpływu informacyjnego i manipulacji społeczeństwem*. Libron, Kraków 2019 (rozdz. 1-2, s.15-126).
- J. Kozłowski, *Teoria i praktyka działań analityczno-informacyjnych*. Wydawnictwo Akademii Sztuki Wojennej, Warszawa 2016 (rozdział 3, s.71-216).
- K. Liedel, P. Piasecka, T.R. Aleksandrowicz, *Analiza informacji. Teoria i praktyka. Zarządzanie bezpieczeństwem*. Difin, Warszawa 2012.
- J. Konieczny (red.), *Analiza informacji w służbach policyjnych i specjalnych*. Wydawnictwo C.H. Beck, Warszawa 2012 (rozdz. 1, s. 1-23).

Wykaz literatury uzupełniającej

- K. Liedel, P. Piasecka, T.R. Aleksandrowicz (red.), *Analiza informacji w zarządzaniu bezpieczeństwem. Zarządzanie bezpieczeństwem*. Difin, Warszawa 2013 (część I, s.9-114).
- W. Filipkowski, W. Mądrzejowski (red.), *Biały wywiad. Otwarte źródła informacji – wokół teorii i praktyki*. Wydawnictwo C.H. Beck, Warszawa 2012 (wybór)
- K. Liedel, *Otwarte źródła informacji w działalności wywiadowczej. Zarządzanie bezpieczeństwem*. Difin, Warszawa 2011 (rozdz.1-2, s. 15-94).
- K. Liedel, *Zarządzanie informacją w walce z terroryzmem*. Collegium Civitas, Warszawa 2010 (rozdz. 3, s. 61-92).
- P. Chlebowicz, J. Kamińska, *Operacyjna analiza kryminalna w służbach policyjnych*. Difin, Warszawa 2015.
- W. Zajączkowski, *Zrozumieć innych. Metoda analityczna w polityce zagranicznej* Krajowa Szkoła Administracji Publicznej, Warszawa 2011 (rozdz. 4, s. 51-110).

oraz inne materiały potrzebne studentom do tworzenia produktów analitycznych

Bilans godzinowy zgodny z CNPS (Całkowity Nakład Pracy Studenta)

Ilość godzin w kontakcie z prowadzącymi	Wykład	-
	Konwersatorium (ćwiczenia, laboratorium itd.)	30
	Pozostałe godziny kontaktu studenta z prowadzącym	5
Ilość godzin pracy studenta bez kontaktu z prowadzącymi	Lektura w ramach przygotowania do zajęć	10
	Przygotowanie krótkiej pracy pisemnej lub referatu po zapoznaniu się z niezbędną literaturą przedmiotu	15
	Przygotowanie projektu lub prezentacji na podany temat (praca w grupie)	-
	Przygotowanie do egzaminu	-
Ogółem bilans czasu pracy		60
Ilość punktów ECTS w zależności od przyjętego przelicznika		3